

Piranalarla Yüzen Çocuk • David Almond

Resimleyen: Oliver Jeffers • Türkçesi: Mine Kazmaoğlu

Çocuk Kitaplar • Roman • 232 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6

KİŞİSEL GELİŞİM • BİREY ve TOPLUM • ÇOCUK DÜNYASI • DUYGULAR

panayır • doğum günü • cesaret • gizem • balık • tehlike • aile • işsizlik • usta-çırak • ebeveyn kaybı • değişim • kendini tanıma

Dünya Büyülü Bir Yer romanıyla ülkemizde de çok sevilen Hans Christian Andersen ödüllü İngiliz yazar **David Almond**, tekdüze yaşama hapsolmuş sıradan bir çocuğun değişim öyküsünü anlatıyor. Çıktığı yolculukta benzersiz insanlarla tanışan, içindeki gücü ve sevgiyi keşfeden çocuğun öyküsü, “farklı” insanların sindirilmeye maruz kalması, hataların telafisi için çaba gösterme, her bireyin içindeki “özel insan”ı keşfetmesi gibi, hem toplumsal hem de bireysel okumaların yolunu açıyor. Dünyaca ünlü illüstratör **Oliver Jeffers**’in hayat kattığı kitabı, her yaştan okur için.

Stanley, işsiz kalınca evi konserve üretim işliğine çeviren amcasının yanında, birbirinden farksız uzayıp giden saatler boyunca çalışmaktadır. Ama bir gün bu tekdüzelik yerle bir olur. Doğum gününde kasabada yeni kurulan panayır, Stan’i daha önce hiç karşılaşmadığı tuhafılıkta insanlarla buluşturur. Önünde bir macera, ardında ise sevdiği amcası ve yengesini vardır. Tam da o sırada ortaya esrarengiz bir minibüs çıkar. Stan bir yol ayrımında mıdır?..

TARTIŞMA KONULARI...

1. Hikâye başlarken Stan’ın ailesiyle ilgili neler öğreniyoruz? Amcası ve yengesini tanıtmak için neler söylenebilir? Stan’la ilişkileri nasıl?
2. Stan nasıl bir çocuk? Neden bütün parasını kırmızı Japon balıklarına verdi? Bu balıklarla doğum gününde bir başlangıç yapmak ve ustası olan amcasından öğrendikleriyle kendi konserve imalathanesini kurmak istiyor olabilir mi?
3. Ernie’nin çok çalışmasının nedeni sadece paraya olan düşkünlüğü mü acaba? Amcanın ev-balıkhanedeki davranışlarına baktığınızda çalışmaya olan yaklaşımını nasıl açıklarsınız?
4. Ernie, Japon balıklarını konserve yapınca Stan nasıl tepki gösterdi? Onun yerinde olsanız, amcanızın zekâsı karşısında sevinçten havaya mı uçardınız, üstüne mi yürüdüünüz, ağlar mıydınız, ne yapardınız?
5. Çingene Rose, ona verecek hiçbir şeyinin olmadığını söyleyen Stan’a ilginç bir cevap veriyor: “Bu doğru sayılmaz, kendine sahipsin” diyor. Sizce Çingene Rose bu sözle ne demek istiyor? Örneklerle açıklayın.
6. Dostoyevski ile Stan’ın nasıl bir ilişkisi var? Onun Stan’a faydası dokunduğunu söyleyebilir misiniz? Stan sizce Dostoyevski’ye güvenebilir mi? Neden?
7. Asık suratlı Nitasha gelecekte ne bekliyor? Sizce onunkisi gerçekçi bir hedef mi? Siz yanında olsanız ona ne tavsiye ederdingiz? Stan’la ikisinin ilişkisi nasıl geliyor?
8. Pancho Pirelli neden Stan’ı çırak olarak seçti? Stan, Dostoyevski ve Pirelli’nin tekliflerine ne cevap verdi? Kendi yeteneklerinin farkında mı? Bu teklif size yapılmış olsaydı kimi seçerdingiz? Neden?
9. Pancho Pirelli ve Stan’ın ortak noktaları ne? Kendine çırak olarak seçtiği Stan’ı nasıl eğitiyor? Stan eğitimi tamamlanmadan havuza girmeye nasıl ikna oluyor?
10. Sizce Stan’ın, kendisine gizemli bir geçmiş uyduran ustasına kapılarak akşam gösteriye çıkmayı kabul etmesi, kendini beğenmişlik mi, aldanmak mı, kendini tanıma gayreti mi ya da aklını kaçırmak mı? Ne dersiniz?
11. 46. bölümde, pirana havuzunun başında dikilen Clarence P, kofti oğlanların “atla patron” tezahüratlarına nasıl karşılık vermeli, havuza atlamalı mı? Bu kitabı siz yazsaydınız tam bu noktada nasıl bir karar verirdiniz, neden?

12. En başından sonuna kadar düşünüldüğünde Stan kendiyile ilgili neler öğreniyor, neler kazanıyor?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Araştırma:** Öğrenciler 4 gruba ayrılınsın. Her grup Türkiye'nin çevresindeki bir denizde hangi balıkların yaşadığını araştırsın ve görsellerle birlikte sınıfa anlatsın. Hikâyede Ernie'nin konserve yaptığı balıklardan hangileri bizim denizlerimizde de yaşıyor?
- **Yazma:** Öğrenciler, "Derin bir nefes al, cesur ol!" dedi kendi kendine," cümlesiyle başlayan ve cesaret temasını işleyen kısa birer öykü yazsın. Öyküler birbirine ilâştirilerek bir kitapçık haline getirilsin ve isteyenlerin okuması için sınıfta hazırlanacak "Cesaret Köşesi"ne konulsun.
- **Resimleme:** Boya ya da çeşitli malzemeler kullanarak kitapta anlatılana benzer çok renkli ve eğlenceli bir panayırın resmini yapın. Herkes resmine "Arda'nın Panayırını", "Zeynep'in Eğlenceli Dünyası", "Deniz'in Gizem Çadırı" gibi davet eden bir isim koysun. Resimler, sınıfta ya da koridorda oluşturulacak "Büyülü Dünya" köşesinde sergilensin.
- **Münazara:** Öğrenciler iki gruba ayrılınsın. Bir grup, "Karşılaştığımız tehlikeler bizi olumsuz etkiler", diğer grup ise "Karşılaştığımız tehlikeler bizi geliştirir" düşüncesini savunsun. 5 kişiden oluşan bir jüri, her iki grubun sözcülerini dinleyerek hangi görüşün daha güçlü savunulduğuna karar versin. Kazanan gruba sınıfça hazırlanan "Cesur Takım" rozetleri verilsin.
- **Tartışma:** Örnekler üzerinden sınıfça cesaret ve korkuyu tartışın. Cesaretin zıddı korkmak mı? Cesur olan korkmaz mı? Nelerden korkarız? Korkularla yüzleşmek ne demek? Kişi korkularıyla nasıl yüzleşir? Cesur olmak için ne yapmalı? Birisi hep cesur, diğeri hep korkak olabilir mi?
- **Canlandırma:** Bir panayırda stand açsanız hangi yeteneğinizi sergilersiniz? Her öğrenci bu sorunun cevabına göre sınıfın/salonun bir köşesinde pankartla kendi yerini belirler ve o noktada önceden üzerinde çalıştığı gösterisini canlandırır. Böylece değişik becerilerin sergilendiği eğlenceli bir panayır ortamı yaratılmış olur. Bütün sınıfın en beğendiği 3 gösteriyi yapanlara sınıfça hazırlanan "Panayır Yıldızı" rozetleri verilir.
- **Okuma:** Çeşitli kaynaklardan okuma yaparak pirana balığı türünün özelliklerini öğrenin. Doğal olarak nerelerde bulunuyor? Boyutları ne? Türkiye'de var mı? Pirana balığı hangi sanat dallarında, nasıl karşımıza çıkıyor? Özellikle sinemada hangi filmler pirana sahneleriyle ünlü?
- **Pantomim:** Öğrenciler en az 7 gruba ayrılınsın. Her grup romandaki Ernie, Dostoyevski, Nitasha, Çingene Rose, Domuz adam, Pancho Pirelli, Clarence P gibi bir karakteri çalışarak o kişiyi diğerlerine pantomimle anlatsın. Kişinin tipik hareketleri ve yaptığı iş, söz, aksesuar, dekor olmadan sadece hareketlerle bir pantomim gösterisi biçiminde hazırlansın, sunulsun ve izleyenler kim olduğunu bulsun.